

PARTIT COMUNISTA ALEMANY O PARTIT NOU? (III)¹

Lev Trotski

29 de març de 1933

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “¿Partido Comunista Alemán o partido nuevo? (III)”, en, *Escritos*, Tomo IV, volumen 1, Editorial Pluma, Bogotá, 1976, pp. 239-243.

L'abandó de la consigna de “reforma” del PC Alemany pot suscitar dubtes en molts companys. Vegem *a priori* algunes de les possibles objeccions:

a) Sempre hem proclamat la nostra adhesió al partit oficial; ara li tornarem l'esquena; això allunyarà els comunistes de nosaltres.

b) El partit és il·legal, les seues organitzacions i nuclis estan actius en totes bandes: hem de recolzar-los.

c) Urbahns i els altres diran que ells tenien raó, i nosaltres ens equivocàvem, quan afirmaven que el PC Alemany havia mort.

d) Som massa dèbils com per a començar la construcció d'un partit nou.

Totes aquestes objeccions són insostenibles. Partim de la premissa que la clau de la situació estava a mans del PC Alemany. Això era cert. Només un viratge oportú d'aquest partit podria haver salvat la situació. En semblants circumstàncies, enfrontar el partit i declarar per endavant la seua mort hagués significat proclamar *a priori* la inevitabilitat de la victòria del feixisme. No podíem fer tal cosa. Havíem d'esgotar totes les possibilitats d'aqueix moment.

Ara la situació ha canviat radicalment. La victòria del feixisme és un fet, com també ho és l'enfonsament del PC Alemany. Ja no es tracta d'un pronòstic ni d'una crítica teòrica sinó d'un important esdeveniment històric que penetrarà cada vegada més profundament en la consciència de les masses, incloses les comunistes. Hem d'elaborar les perspectives i estratègia generals basant-nos en les conseqüències inevitables d'aquests fets, sense guiar-nos per consideracions secundàries.

És indubtable que molts elements subjectivament revolucionaris del vell partit tractaran de salvar-lo sense abandonar els antics principis. Podem suposar que

¹ “Partit Comunista Alemany o partit nou? (III)”, *Bulletí Intern* de la Lliga Comunista de Nord-Amèrica, nº 12, 19 d'abril de 1933.

en un futur pròxim, és a dir, passada la commoció inicial, s'intensificaran les activitats il·legals dels comunistes. No obstant, sense una revisió fonamental de tot el bagatge ideològic, sense l'elaboració de nous mètodes, sense una nova selecció de gent, etcètera, el conjunt d'aquestes activitats no tindrà perspectives. Els esforços i sacrificis realitzats sobre les *antigues bases* no seran símptomes de regeneració sinó de les últimes raneres de l'agonia. Sota condicions de legalitat, la política del centrisme burocràtic, basada en l'engany, l'aparell i les finances, pogué aparentar una posició de força. Una organització il·legal, necessita tot el contrari. Només pot mantenir-se sobre la base de la màxima devoció dels seus militants, i aquesta no es nodreix sinó d'una política justa i de l'honestedat ideològica de la direcció. Si manquen aquestes premisses, l'organització il·legal està condemnada a mort (exemple: Itàlia).

És inadmissible fer-se il·lusions sobre la perspectiva il·legal de l'aparell stalinista o mantenir envers ell una actitud sentimental i no politicorevolucionària. Aquest aparell està corroït pels funcionaris a sou, els aventurers, els enfiladors i els agents feixistes del passat i el present. No deixa lloc per als elements honestos. El règim de la direcció stalinista en el partit il·legal serà encara més menyspreable i corrupte que en el legal. En semblants circumstàncies, el treball il·legal serà una mera ostentació, encara que heroica; el resultat no pot ser sinó la dissolució.

L'Oposició d'Esquerra només pot partir de la nova situació històrica creada pel feixisme. Davant dels viratges abruptes de la història, no hi ha res més perillós que aferrar-se còmodament a les velles fórmules rutinàries; aqueix camí condueix directament a la decadència.

Urbahns i Cia. diran: sempre hem proclamat que cal construir un partit nou. Però l'anomenat Partit Comunista Obrer ho digué força abans que Urbahns, quan aquest, igual que aquell i en contra de nosaltres, es dedicava a socavar el partit. La base del sectarisme és, precisament, mesurar els processos històrics segons la vara del seu propi grup. Per a Urbahns el nou partit comença en el moment de la seua ruptura amb la burocràcia. En canvi, el marxista mesura les organitzacions i grups amb la vara dels processos històrics objectius. En el curs dels darrers dos anys hem escrit més d'una vegada que la nostra posició respecte del partit no és dogmàtica i que els grans esdeveniments que poden provocar canvis radicals en la situació de la classe obrera podrien obligar-nos a canviar la nostra posició. Els esdeveniments que més hem utilitzat per a exemplificar aqueixa situació han estat l'eventualitat de la victòria del feixisme en Alemanya i l'enfonsament del poder soviètic. Res hi ha de subjectiu ni d'arbitrari en el nostre viratge. El dicta el propi curs dels esdeveniments, en què les tàctiques de la burocràcia stalinista han constituït l'element decisiu.

“Som massa dèbils com per a proclamar el nou partit.” Però ningú proposa fer-ho. Com i quan crear el partit nou dependrà de molts factors objectius, no sols de nosaltres. Però serà imprescindible dotar-se d’una política correcta. En la mateixa mesura en què ens fem il·lusions sobre la vitalitat del vell partit obstaculitzem la creació del nou.

A més, no ha d’oblidar-se ni un instant que el procés de descomposició afectarà no sols el partit oficial sinó també la socialdemocràcia, el SAP i totes les organitzacions, grups i seccions que no puguen suportar la prova de la catàstrofe històrica. En semblants circumstàncies, cal crear un pol independent per a la cristallització de tots els elements revolucionaris, siga el que siga el seu passat partidista.

Potser ens responguen: la lògica d’aquesta posició ens portarà a trencar amb la Comintern. Potser, per a la lògica formal. No obstant, els processos històrics no es desenvolupen formalment sinó dialècticament. No abandonem els nostres esforços de salvar el poder soviètic de la ruïna a què el menen els stalinistes. No podem saber per endavant quina serà la reacció de les altres seccions de la Comintern davant del triomf del feixisme. Els esdeveniments (amb la nostra ajuda activa) ho provaran.

El problema de la ruptura oberta amb la burocràcia stalinista en Alemanya adquireix actualment una immensa importància des del punt de vista dels principis. L’avantguarda revolucionària no els perdonarà als stalinistes el crim històric que han comès. Si fomentem la il·lusió de la vitalitat del partit de Thaelmann-Neumann apareixerem davant de les masses com els vertaders defensors de la seua fallida. Això significaria que nosaltres mateixos ens encaminem cap al centrisme i la putrefacció.